

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών
Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής(ΠΤΕΑ)

Τίτλος Μαθήματος:

Γενικές Αρχές Οικολογίας

Τίτλος Εργασίας:

Δεύτερη (2^η) εργασία: Σχέδιο Μαθήματος – Διδακτικό Σενάριο

Όνοματεπώνυμο Φοιτήτριας:

Όνοματεπώνυμο διδάσκοντος:

Στέφανος Παρασκευόπουλος

Ακαδημαϊκό Έτος Φοίτησης:

Περιεχόμενα

A. Ταυτότητα Διδακτικού Σεναρίου.....	3
A.1. Τίτλος Διδακτικού Σεναρίου.....	3
A.2. Δημιουργός/Δημιουργοί Διδακτικού Σεναρίου.....	3
A.3. Εμπλεκόμενες Γνωστικές Περιοχές.....	3
A.4. Βαθμίδα Εκπαίδευσης - Τάξεις στις οποίες θα εφαρμοστεί.....	4
A.5. Σκοπός και Στόχοι της Διδακτικής Πρακτικής.....	4
A.6. Εκτιμώμενη Διάρκεια.....	6
B. Ανάπτυξη του Διδακτικού Σεναρίου.....	7
B.1. Γενική Περιγραφή της Διδακτικής Πρακτικής.....	7
B.2. Φύλλα Εργασίας.....	9
Γ. Αξιολόγηση της Διδακτικής Πρακτικής.....	13
Δ. Βιβλιογραφικές Αναφορές.....	14
E. Παράρτημα.....	15

A. Ταυτότητα Διδακτικού Σεναρίου

A.1.: Τίτλος Διδακτικού Σεναρίου:

«Εμείς και το περιβάλλον σήμερα», (Ενότητα 3: Η Φύση είναι το σπίτι μας), βιβλίο:
«Μελέτη Περιβάλλοντος»

A.2.: Δημιουργός/Δημιουργοί Διδακτικού Σεναρίου:

Αντωνία Ερωτοκρίτου

A.3.: Εμπλεκόμενες Γνωστικές Περιοχές:

- Γνωστικό/-ά αντικείμενο/-α του Σεναρίου:

«Μελέτη Περιβάλλοντος», Δ' Δημοτικού

- Ιδιαίτερη Περιοχή (ενότητα) του γνωστικού αντικείμενου:

Εμείς και το περιβάλλον σήμερα

- Συμβατότητα με τις αρχές και τους στόχους της ΟΥΝΕΣΚΟ:

Το κεφάλαιο «Εμείς και το περιβάλλον σήμερα», ανήκει στην Τρίτη (3^η) ενότητα: Η φύση είναι το σπίτι μας, του διδακτικού βιβλίου «Μελέτη Περιβάλλοντος», της Δ' Τάξης του Δημοτικού. Οι μαθητές με τις δραστηριότητες που τους προτείνονται μαθαίνουν να αναπτύσσουν την ικανότητα της ορολογίας «μάθηση», με τον ορθό όμως τρόπο, δηλαδή να ακούσουν, να διαβάσουν, να επεξεργαστούν και να αναζητήσουν από μόνοι τους τις απαντήσεις στις δραστηριότητες και σε διάφορες απορίες που μπορεί να σκεφτούν, αντί να προσπαθήσουν να μάθουν και να κάνουν τις δραστηριότητες τους με τον κλασικό τρόπο διδασκαλίας που παρέχεται στο σχολείο, που είναι η αποστήθιση(μέχρι την στιγμή της αξιολόγησης), και στη συνέχεια απλά να διαγραφούν από το μυαλό τους οι πληροφορίες που «έμαθαν». Επιπλέον μέσα από τις δραστηριότητες αυτές οι μαθητές διδάσκονται τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να γίνονται ενεργοί στην κοινωνία, τόσο σε περιβαλλοντικό τομέα, όσο και στους υπόλοιπους τομείς της ζωής τους, να αναπτύσσουν την κριτική τους σκέψη(να μην πιστεύουν οτιδήποτε τους λένε οι άνθρωποι χωρίς να το ψάχνουν ή να το σκέφτονται

μόνοι τους), καθώς και να μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα την γνώμη/άποψη τους, χωρίς να τους απασχολεί το αίσθημα της άρνησης από τους υπόλοιπους ανθρώπους επειδή μπορεί οι απόψεις/γνώμες τους να δίστανται. Τέλος μέσω των δραστηριοτήτων αυτών οι μαθητές θα είναι σε θέση να καλλιεργήσουν στο μυαλό τους, τη σήμανση του γεγονότος της συμβίωσης τους με άλλους οργανισμούς τους οποίους μπορούμε να συναντήσουμε στον κόσμο, καθώς και την ιδέα της συνύπαρξης τους με τους οργανισμούς αυτούς.

A.4.: Βαθμίδα Εκπαίδευσης – Τάξεις στις οποίες θα εφαρμοστεί:

Η βαθμίδα εκπαίδευσης του διδακτικού σεναρίου είναι η πρωτοβάθμια εκπαίδευση, και το διδακτικό σενάριο αυτό θα εφαρμοστεί στην Δ' Τάξη του Δημοτικού.

A.5.: Σκοπός και Στόχοι της Διδακτικής Πρακτικής:

- Γενικός σκοπός: Ο γενικός σκοπός της ενότητας αυτής είναι η αντίληψη, καθώς και η κατανόηση των μαθητών για τα διάφορα, σημαντικά και σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η γη μας. Επίσης μέσα από αυτή την ενότητα οι μαθητές θα είναι ικανοί να αναλογιστούν για τα τόσα ωφέλημα και καλά πράγματα μας προσφέρει η φύση, το περιβάλλον, και γενικότερα η γη μας και να προβληματιστούν για το ποιος ευθύνεται για τα τόσα προβλήματα που επισημαίνονται καθημερινά στη γη μας, αλλά και για το τεράστιο γιατί συμβαίνουν όλα αυτά. Έτσι μετά το τέλος της ενότητας αυτής επιδιώκουμε να ευαισθητοποιήσουμε τους μαθητές και να τους βοηθήσουμε να αντιληφθούν ότι πρέπει να φανούν και αυτοί με κάποιο τρόπο ενεργοί για την κατάσταση αυτή, στην οποία βρίσκεται η γη μας (και επομένως και όλοι οι οργανισμοί που βρίσκονται στη γη), έτσι ώστε να βοηθήσουν και αυτοί με τον δικό τους τρόπο στην αντιμετώπιση για τη μείωση ή και την εξάλειψη των προβλημάτων αυτών.
- Επιμέρους Στόχοι ως προς το γνωστικό αντικείμενο και ως προς τη μαθησιακή διαδικασία:

Πρώτο (1^ο) Επίπεδο: Γνωρίζοντας και κατανοώντας:

- ↻ Να μάθουν ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γη μας.
- ↻ Να αναλογιστούν και να σκεφτούν αν είναι σοβαρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γη και κατά συνέπεια οι οργανισμοί που ανήκουν πάνω σε αυτή
- ↻ Να προβληματιστούν για το ποιος ευθύνεται για τα προβλήματα της γης, το γιατί υπάρχουν τα προβλήματα αυτά αλλά και τον τρόπο που συμβαίνουν όλα αυτά(δηλαδή το πώς δημιουργούνται αυτά τα προβλήματα).

Δεύτερο (2^ο) Επίπεδο: Διερευνώντας και εντοπίζοντας:

- ↻ Να εντοπίσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γη.
- ↻ Να εξετάσουν κατά πόσο τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γη είναι σημαντικά και σοβαρά.
- ↻ Να εξετάσουν ποιος ευθύνεται για τα προβλήματα αυτά, πως δημιουργούνται, καθώς και το γιατί υπάρχουν τα προβλήματα αυτά στη γη.

Τρίτο (3^ο) Επίπεδο: Επικοινωνώντας(και συνεργαζόμενος με τους άλλους):

- ↻ Να παρουσιάσουν μέσα από διάφορες ζωγραφιές ή και αφίσες τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γη και μέσα από παιχνίδια ρόλων (π.χ. ένα μικρό θεατράκι κατά τη διάρκεια του μαθήματος), τους λόγους για τους οποίους δημιουργούνται τα προβλήματα αυτά.
- ↻ Να συζητήσουν στις ομάδες τους για την διδακτική ενότητα και να σημειώσουν τις απορίες που πιθανόν να έχουν με απλό και λιτό τρόπο και να προσπαθήσουν να τις απαντήσουν στις ομάδες τους πριν από την παρέμβαση του/της εκπαιδευτικού τους.

Τέταρτο (4^ο) Επίπεδο: Συνδέοντας με τη ζωή:

- ↻ Να αντιληφθούν τη σοβαρότητα των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η γη, και το περιβάλλον μας.
- ↻ Να εκτιμήσουν την προσφορά και τη σημαντικότητα της γης και του περιβάλλοντος

⇒ Να διακρίνουν, να αντιληφθούν και να κατανοήσουν τα τόσα σφάλματα που πράττει ο άνθρωπος καθημερινά στη γη, στο περιβάλλον και κατά συνέπεια σε όλους τους οργανισμούς που βρίσκονται πάνω στη γη.

- Οι παραπάνω στόχοι υπηρετούν τις ακόλουθες εγκάρσιες δεξιότητες:

☐ κριτική σκέψη	√
☐ δημιουργικότητα	√
☐ ανάληψη πρωτοβουλιών	√
☐ συνεργατικότητα, επικοινωνία	√
☐ ικανότητα χρήσης πολλαπλών πηγών	
☐ ψηφιακή ικανότητα	
☐ διαπολιτισμική δεξιότητα	
☐ κοινωνικές ικανότητες που συνδέονται με την έννοια του πολίτη	√
☐ μεταγνωστική ικανότητα «μαθαίνω πώς να μαθαίνω»	

A.6.: Εκτιμώμενη Διάρκεια:

Η διάρκεια της ενότητας αυτής σε διδακτικές ώρες υπολογίζεται γύρω στα 90 λεπτά, δηλαδή σε 2 διδακτικές περιόδους, για το λόγο ότι τα παιδιά θα δημιουργήσουν διάφορες ζωγραφιές, ή αφίσες για τα προβλήματα της γης, λόγω του παιχνιδιού ρόλων που θα παρουσιάσουν μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας και τέλος λόγω των ερωτήσεων που θα προσπαθήσουν να απαντήσουν για τους υπόλοιπους συμμαθητές τους, πριν την παρέμβαση του/της εκπαιδευτικού τους.

B. Ανάπτυξη του Διδακτικού Σεναρίου

B.1.: Γενική Περιγραφή της Διδακτικής Πρακτικής:

Για το μάθημα «Μελέτη Περιβάλλοντος» της Δ' τάξης του Δημοτικού είναι αναγκαίο όπως προαναφέραμε να μελετήσουμε καλά την Ενότητα 3: «Η φύση είναι το σπίτι μας», και συγκεκριμένα το Κεφάλαιο 5 «Εμείς και το περιβάλλον σήμερα». Το κεφάλαιο αυτό στο βιβλίο του μαθητή βρίσκεται στη σελίδα 70, και στο βιβλίο του δασκάλου βρίσκεται στη σελίδα 58. Για περισσότερη πληροφόρηση των μαθητών στο κεφάλαιο αυτό, εκτός από το βιβλίο τους, και το τετράδιο εργασιών τους, είναι καλό να πληροφορηθούν και μέσω του διαδικτύου(μέσω διαφόρων άρθρων, αλλά και εικόνων) ή κάποιας άλλης πηγής που να είναι σχετική με το κεφάλαιο αυτό.

➔ Θεωρητικό πλαίσιο: Το πλαίσιο αυτό είναι το πρώτο πλαίσιο για την ανάπτυξη του Διδακτικού Σεναρίου. Στο επίπεδο αυτό πρέπει να υπάρξει προσανατολισμός των μαθητών για να επιτευχθεί η προσέλκυση τους για το κεφάλαιο αυτό με διάφορους τρόπους. Επίσης είναι καλό να υπάρξει μια εισαγωγή στους μαθητές πριν ξεκινήσουν το κεφάλαιο αυτό για να αντιληφθούν στο περίπου τι ακολουθεί. Αρχικά οι μαθητές θα ήταν καλό να ερωτηθούν αν γνωρίζουν τι μας προσφέρει το περιβάλλον(για παράδειγμα τα δέντρα, ο ήλιος, τα δάση, το νερό, ο αέρας, κτλ). Στη συνέχεια θα μπορούσαν να κληθούν να απαντήσουν σε ένα ερώτημα όπως: Πιστεύετε ότι όλα βρίσκονται σε ομαλή κατάσταση στην φύση στις μέρες μας; Άλλο ερώτημα που μπορούν να κληθούν είναι: Πιστεύετε ότι κάτι έχει αλλάξει στη φύση, στο περιβάλλον; Έτσι θα αναπτυχθεί μία συζήτηση με τον/την εκπαιδευτικό και τους μαθητές και ο καθένας θα εκφράζει τη δική του γνώμη. Στη συνέχεια θα πρέπει να εξηγηθεί στους μαθητές ότι στο κεφάλαιο αυτό θα έρθουν σε επαφή με τα διάφορα προβλήματα που ταλανίζουν την γη και κατά συνέπεια και αυτούς, όπως και όλους τους οργανισμούς. Τέλος στο επίπεδο αυτό θα ήταν καλό να γίνει κάποια αναφορά στους μαθητές όσον αφορά τους επιμέρους στόχους ως προς το γνωστικό αντικείμενο και ως προς τη μαθησιακή διαδικασία.

➔ Παιδαγωγικό πλαίσιο: Το πλαίσιο αυτό αποτελεί το δεύτερο (2^ο) πλαίσιο της ανάπτυξης του Διδακτικού Σεναρίου. Στο σημείο αυτό θα ανακοινωθεί στους μαθητές η καινούρια ύλη που θα έχουν για το κεφάλαιο αυτό. Επίσης θα τους ανακοινωθεί ο χωρισμός τους σε διάφορες ομάδες, η μέθοδος διδασκαλίας τους, η

μορφή που θα έχει το μάθημα αυτό, καθώς και η διάρκεια των διδακτικών περιόδων που θα τους απασχολεί το κεφάλαιο αυτό. Θα μπορούσε να υπάρξει και μια σύγκριση στον τρόπο διεξαγωγής του μαθήματος αυτού με προηγούμενους τρόπους άλλων κεφαλαίων. Εν τέλει καλό θα ήταν αν τους ανακοινωνόταν οι στρατηγικές που θα ακολουθήσουν για το μάθημα αυτό, αλλά και το περιεχόμενο του.

➤ Μεθοδολογικό πλαίσιο: Το μεθοδολογικό πλαίσιο αποτελεί το τρίτο (3^ο) και τελευταίο πλαίσιο της ανάπτυξης του Διδακτικού Σεναρίου. Εδώ θα πρέπει να οριστούν οι μέθοδοι διδασκαλίας που θα ακολουθηθούν για την διεκπεραίωση της ενότητας «Εμείς και το περιβάλλον σήμερα», βάσει των διδακτικών περιόδων που θα αφιερωθούν για το κεφάλαιο αυτό. Οι μέθοδοι διδασκαλίας που μπορούν να ακολουθηθούν στο κεφάλαιο αυτό είναι οι εξής:

☞ Μονολογικές: Αρχικά στις μονολογικές μεθόδους διδασκαλίας είναι καλό να γίνει μία εισαγωγή(μέσω κάποιας διάλεξης) από τον εκπαιδευτικό προς τους μαθητές για να μπορέσει να τους εισάγει στο κλίμα του κεφαλαίου αυτού. Ακολούθως καλό θα ήταν (αν είναι εφικτό), να τους κάνει μία μικρή επίδειξη για το κεφάλαιο αυτό(π.χ. μέσα από διάφορες εικόνες ή από κάποια βιντεάκια που μπορεί να βρει από το διαδίκτυο), και ακολούθως να υπάρξει κάποια διήγηση για να αρχίσουν να μπαίνουν στο νόημα του μαθήματος.

☞ Διαλογικές: Στην περίπτωση της διαλογικής μεθόδου θα ήταν εφικτό να πραγματοποιηθεί, ένας διάλογος ανάμεσα στους μαθητές και τον/την εκπαιδευτικό για το θέμα του κεφαλαίου αυτού(πριν, αλλά και μετά από τη ανάλυση που θα πραγματοποιηθεί από το βιβλίο) καθώς και να απαντηθούν τυχόν απορίες μαθητών είτε από τους υπόλοιπους μαθητές είτε από τον εκπαιδευτικό της τάξης. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί μία συζήτηση μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας από όλους τους μαθητές και τον/την εκπαιδευτικό.

☞ Διερευνητικές – ενεργητικές - συμμετοχικές: Στη μέθοδο αυτή θα πραγματοποιηθούν οι δραστηριότητες που είναι ομαδικές(βάσει του διαχωρισμού που έκρινε ο/η εκπαιδευτικός ως τον πιο κατάλληλο), έτσι ώστε

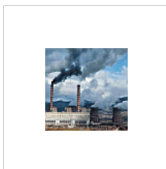
να αναπτυχθεί το πνεύμα της ομαδικότητας στα παιδιά. Οι δραστηριότητες που θα αποτελέσουν την μέθοδο αυτή είναι οι εξής:

⇒ Οι ζωγραφιές ή οι αφίσες που θα φτιάξουν οι μαθητές απεικονίζοντας τα σοβαρά προβλήματα που ταλανίζουν τη γη και το περιβάλλον μας.

⇒ Το παιγνίδι ρόλων που θα πραγματοποιηθεί μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας από τις ομάδες των μαθητών παρουσιάζοντας τους τρόπους, για τους οποίους διαφαίνονται τα προβλήματα αυτά στη γη.

B.2.: Φύλλα Εργασίας:

Μερικά φύλλα εργασίας σχετικά με το κεφάλαιο «Εμείς και το περιβάλλον σήμερα», της ενότητας 3 «Η φύση είναι το σπίτι μας», του βιβλίου «Μελέτη Περιβάλλοντος» της Δ' τάξης του Δημοτικού είναι τα εξής:

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ
Ατμοσφαιρική ρύπανση στην Ελλάδα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Ανοικτή δραστηριότητα για τη μόλυνση της ατμόσφαιρας. Στόχος της δραστηριότητας είναι να ερευνήσουν οι μαθητές τις αιτίες που προκαλούν τη ρύπανση, να προβληματιστούν για τις επιπτώσεις της στον άνθρωπο και το περιβάλλον, να συζητήσουν για τους τρόπους αντιμετώπισης που προτείνουν οι ειδικοί και να εκφράσουν την προσωπική τους άποψη για το πώς μπορεί να μειωθεί η μόλυνση της ατμόσφαιρας.
Να σημειωθεί πως το μαθησιακό αντικείμενο περιλαμβάνει άρθρα εφημερίδων και ιστοσελίδων, καθώς και δελτία ειδήσεων, σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση σε ελληνικές πόλεις.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3588>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ
<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/3588>

Φύλλο εργασίας για την ατμοσφαιρική ρύπανση στην Ελλάδα(ανοικτή δραστηριότητα)

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΠΑΝΤΟΥ!

GENIKA ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

Σκουπίδια παντού!

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Εκπαιδευτικό σενάριο με θέμα τα απορρίμματα και τη διαχείρισή τους. Βασικός σκοπός του σεναρίου είναι η βιωματική προσέγγιση, μέσα από ομαδοσυνεργατικές διαδικασίες, του προβλήματος της διαχείρισης των απορριμμάτων. Το μαθησιακό αντικείμενο στοχεύει όχι μόνο στην ευαισθητοποίηση των μαθητών, αλλά και στον σχεδιασμό στρατηγικών αντιμετώπισης του προβλήματος.

Το εκπαιδευτικό σενάριο περιλαμβάνει οδηγίες για τον εκπαιδευτικό, προτάσεις για δραστηριότητες και φύλλα εργασίας για τους μαθητές, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, παιχνίδια, καθώς και πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

Τα παιδιά εργάζονται σε μικρές ομάδες και αναζητούν τις απαραίτητες πληροφορίες σε επιλεγμένες ιστοσελίδες στο διαδικτυακό για την ανακύκλωση του χαρτί, του πλαστικού, του γυαλιού, του αλουμινίου και των μπαταριών.

Πραγματοποιούν έρευνα για τα σκουπίδια στο σχολείο τους, δημιουργούν πίνακες, γραφήματα, παρουσιάσεις, αφίσες, προσκλήσεις και διαργανώνουν εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης, με σκοπό την επέκταση των δράσεών τους στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/11000>

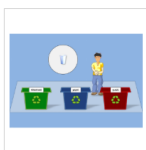
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11000>

Φύλλο εργασίας για τα σκουπίδια(εκπαιδευτικό σενάριο)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΤΩΡΑ!

GENIKA ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

Ανακύκλωση τώρα!

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Άσκηση ταξινόμησης για τα ανακυκλώσιμα υλικά, με μορφή παιχνιδιού. Σκοπός της άσκησης είναι ο σωστός διαχωρισμός των ανακυκλώσιμων συσκευασιών (γυαλί, χαρτί, πλαστικό) και η τοποθέτηση κάθε αντικειμένου στον κατάλληλο κάδο.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

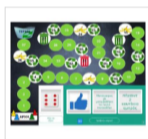
<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3601>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/3601>

Φύλλο εργασίας για την Ανακύκλωση(άσκηση ταξινόμησης για τα ανακυκλώσιμα υλικά με μορφή παιχνιδιού)

ΤΙ ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ;

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

Τι γνωρίζεις για την ανακύκλωση;

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Εκπαιδευτικό παιχνίδι με θέμα την ανακύκλωση. Στόχος του μαθησιακού αντικειμένου είναι να γνωρίσουν οι μαθητές με ποίους τρόπους μπορούμε να ανακυκλώσουμε σωστά τα οικιακά απορρίμματα και ποια είναι τα πιο συνηθισμένα λάθη, όταν κάνουμε ανακύκλωση. Το παιχνίδι μπορεί να έχει και εμπαιδικό χαρακτήρα.

Το μαθησιακό αντικείμενο δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να ακολουθήσουν μια διαδρομή, ρίχνοντας το ζαρί και επιλέγοντας κάρτες που περιγράφουν σωστές και λανθασμένες πρακτικές στη διαχείριση των οικιακών απορριμμάτων. Το παιχνίδι μπορεί να παιχτεί ατομικά ή σε ομάδες.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

Το παιχνίδι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εμπαιδική δραστηριότητα μετά τη διδασκαλία των καλών πρακτικών διαχείρισης απορριμμάτων.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/11023>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11023>

Φύλλο εργασίας για τις γνώσεις των μαθητών πάνω στην ανακύκλωση(εκπαιδευτικό παιχνίδι)

ΤΑΙΡΙΑΞΕ ΤΙΣ ΨΗΦΙΔΕΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΦΤΙΑΞΕΙΣ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΕ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ! (ΠΑΖΛ)

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

Ταίριαξε τις ψηφίδες, για να φτιάξεις τις εικόνες με τα σκουπίδια! (παζλ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Εκπαιδευτικό παιχνίδι παζλ με θέμα τα απορρίμματα. Σκοπός του παιχνιδιού είναι η σύνθεση τριών εικόνων με σκουπίδια, ταίριαζοντας τις ψηφίδες (κομμάτια παζλ). Απώτερος στόχος του μαθησιακού αντικειμένου είναι η ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με το ζήτημα των απορριμμάτων και της ανακύκλωσης.

Στο μαθησιακό αντικείμενο περιλαμβάνονται τρία διαφορετικά παζλ, με δώδεκα ψηφίδες το καθένα.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

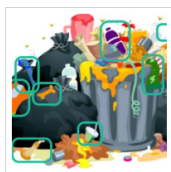
<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/11014>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11014>

Φύλλο εργασίας για τα σκουπίδια(πάζλ)

ΒΡΕΣ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΕ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ!

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

Βρες τις διαφορές στις εικόνες με τα σκουπίδια!

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Εκπαιδευτικό παιχνίδι με θέμα τα απορρίμματα. Σκοπός του παιχνιδιού είναι ο εντοπισμός των δέκα διαφορετικών σημείων σε δύο σχεδόν ίδιες εικόνες με σκουπίδια. Απώτεροι στόχοι του μαθησιακού αντικειμένου είναι αφενός η οξύνση της παρατηρητικότητας των μαθητών και αφετέρου η ευαισθητοποίησή τους σχετικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

Το μαθησιακό αντικείμενο έχει ψυχαγωγικό χαρακτήρα και μπορεί να ενταχθεί σε σειρά εμπαιδικών δραστηριοτήτων.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/10970>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/10970>

Φύλλο Εργασίας για τα σκουπίδια(να βρουν τις διαφορές σε εικόνες με σκουπίδια)

ΑΠΟ ΤΙ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΤΑ ΔΑΣΗ;

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

Από τι κινδυνεύουν τα δάση;

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Άσκηση ταξινόμησης με θέμα τους κινδύνους που απειλούν τα δάση. Σκοπός της άσκησης είναι η ομαδοποίηση των παραγόντων από τους οποίους κινδυνεύουν τα δάση, ανάλογα με το αν πρόκειται για ανθρώπινες ενέργειες από λάθος, ανθρώπινες ενέργειες από πρόθεση ή φυσικές αιτίες, και η δημιουργία των κατάλληλων συνδέσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

Η άσκηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για τη διερεύνηση των αντιλήψεων των παιδιών.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3600>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/3600>

Εργασία

Σύρετε τις αιτίες κάτω από την κατηγορία στην οποία πιστεύετε πως ανήκουν, μετά συνδέστε με βελόκια τις αιτίες με τις κατηγορίες:

- A. Ανθρώπινες ενέργειες από λάθος
- B. Ανθρώπινες ενέργειες από πρόθεση (επίτηδες)
- Γ. Φυσικές αιτίες

Οδηγίες

- Για να κάνετε τις συνδέσεις πατήστε στα μπλε κουτιά και μετά σύρετε με το ποντίκι μέχρι το πλαίσιο που θέλετε.
- Αν θέλετε να καταργήσετε μια σύνδεση, μπορείτε να κάνετε κλικ επάνω της.
- Όλα τα αντικείμενα μετακινούνται.

Εμφάνιση/Απόκρυψη οδηγιών

A. Ανθρώπινες ενέργειες από λάθος

B. Ανθρώπινες ενέργειες από πρόθεση

Γ. Φυσικές αιτίες

Ξεριζώμα δέντρων για να γίνουν οικόπεδα

Υπερβολική ζέστη, ξηρασία

Εμπρησμός

Κάψιμο δέντρων για τη βιομηχανία

Πέταμα αναμμένου τσιγάρου

Κεραυνοί

Αναμμα φωτιάς για ψησιμο

Κάψιμο ξερών χόρτων

Κάψιμο ακουριδιών

Φύλλο εργασίας για τους κινδύνους των δασών(ταξινόμηση των κινδύνων που απειλούν τα δάση)

Εργασία 3^η

Διαλέγω τη σωστή απάντηση (30 βαθμοί)

Μαζεύουμε τα χαρτιά και τα ρίχνουμε στο μπλε κάδο

α. ανακύκλωση β. ισορροπία γ. οικοσύστημα

Για να συμβάλλουμε κι εμείς στην μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης πρέπει:

α. να προτιμούμε τα μέσα μαζικής μεταφοράς β. να παίρνουμε το αυτοκίνητό μας πάντα

Εργασία 4^η (20 βαθμοί)

Βάζω Σ για το σωστό και Λ για το λάθος

- Το χαρτί είναι ανακυκλώσιμο υλικό.
- Τα δάση κινδυνεύουν να εξαφανιστούν από την όξινη βροχή που οφείλεται στη μόλυνση της ατμόσφαιρας.
- Το δάσος κινδυνεύει από τους εμπρησμούς(πυρκαγιές που τις βάζουν οι άνθρωποι).

Επαναληπτικό φύλλο εργασίας για το κεφάλαιο αυτό(αναθεωρημένη)

Γ. Αξιολόγηση της Διδακτικής Πρακτικής

Η αξιολόγηση αυτής της Διδακτικής Πρακτικής για τους μαθητές μπορεί να πραγματοποιηθεί με:

➔ Ανακεφαλαίωση, ερωτήσεις, μικρά τεστ ή διαγώνισμα, κ.λπ.:

Πρώτο μέσο της αξιολόγησης αποτελεί η ανακεφαλαίωση, κατά την οποία συνοψίζονται τα κύρια και σημαντικά θέματα που πρέπει να θυμούνται πάντοτε οι μαθητές. Στη συνέχεια άλλο μέσο αξιολόγησης είναι και οι ερωτήσεις. Στην περίπτωση αυτή οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να κληθούν να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικές με το κεφάλαιο αυτό(ερωτήσεις στο βιβλίο σελίδα 70, αλλά και άλλες ερωτήσεις που μπορεί να ετοιμάσει ο/η εκπαιδευτικός τους) κατά τη διάρκεια της ανακεφαλαίωσης, αλλά κατά τη διάρκεια της διάρκειας των σχολικών περιόδων ολόκληρου του μαθήματος. Τέλος ένα άλλο μέσο αξιολόγησης είναι και κάποια μικρά τεστ(κατά τη διάρκεια του μαθήματος, καθώς και αργότερα από την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του κεφαλαίου αυτού) ή και ένα διαγώνισμα (όταν ολοκληρωθεί η διδασκαλία του κεφαλαίου).

→ Αυτοαξιολόγηση μαθητών:

Σε αυτή τη περίπτωση οι μαθητές έχουν την δυνατότητα να αξιολογήσουν τους εαυτούς τους μέσα από τις ερωτήσεις που τους δίνονται στο κεφάλαιο αυτό(σελίδα 70), αναπτύσσοντας μία συζήτηση, ένα διάλογο μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας με τους υπόλοιπους συμμαθητές τους. Επίσης μπορούν να αυτοαξιολογηθούν και μέσω του παιχνιδιού ρόλων που θα πραγματοποιηθεί από την κάθε ομάδα των μαθητών ξεχωριστά.

→ Ανάθεση κατ' οίκων εργασιών:

Στο σημείο αυτό θα μπορούσαν να δοθούν κάποιες εργασίες στους μαθητές, τις οποίες θα πρέπει να αναλύσουν στο σπίτι τους και στη συνέχεια να αξιολογηθούν και για τις εργασίες τους αυτές. Για παράδειγμα μπορεί να δοθεί στους μαθητές να αναπτύξουν σε μία παράγραφο στο τετράδιο τους για ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζει η γη. Μία άλλη καλή ιδέα είναι και η γραπτή έκφραση στο τετράδιο τους αναφέροντας μερικά από τα προβλήματα αυτά(χωρίς κάποια ανάπτυξη τους), και στη συνέχεια να επισημάνουν και τους λόγους της ύπαρξής τους. Άλλο παράδειγμα για μια κατ' οίκων εργασία αποτελεί και η παρακολούθηση κάποιου/κάποιων βίντεο με κάποιο/κάποια πρόβλημα/προβλήματα και στη συνέχεια η απάντηση κάποιων ερωτήσεων, οι οποίες είναι βασισμένες στο/στα βίντεο. Τέλος για παράδειγμα μπορούν να φτιάξουν μία δική τους ιστορία ή ένα δικό τους κόμικ, προσωποποιώντας τη γη, καθώς και τα προβλήματα που την ταλανίζουν. Για την ιδέα τους αυτή μπορούν να χρησιμοποιήσουν και τις ζωγραφιές ή τις αφίσες τους που ετοίμασαν μέσα στη τάξη.

Δ. Βιβλιογραφικές Αναφορές

➤ Για την ανάπτυξη της Διδακτικής Πρακτικής/ Διδακτικού Σεναρίου

Μελέτη Περιβάλλοντος Δ' Δημοτικού (Βιβλίο Μαθητή, Βιβλίο Δασκάλου)
Παναγιώτης Κόκκοτας, Δημήτριος Αλεξόπουλος, Αικατερίνη Μαλαμίτσα,
Γεώργιος Μαντάς, Μαρία Παλαμαρά, Παναγιώτα Παναγιωτάκη, Παναγιώτης
Πήλιουρας.. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

➤ Για τα φύλλα εργασίας του κεφαλαίου αυτού:

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3588>

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/11000>

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3601>

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/11023>

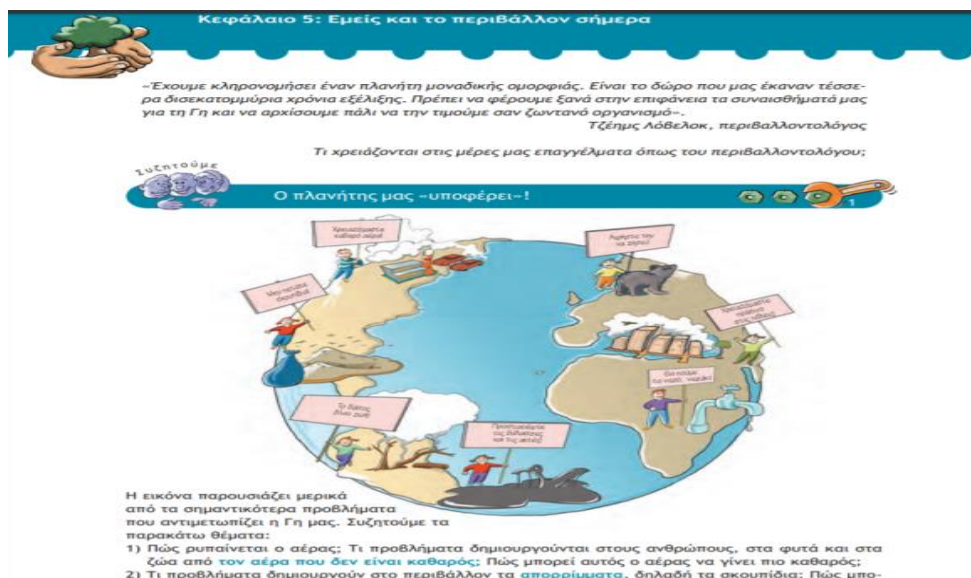
<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/11014>

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/10970>

http://photodentro.edu.gr/photodentro/m-aities-dash_v1.5_pidx0015810/

Ε. Παράρτημα

- ♦ Φωτογραφίες του κεφαλαίου από το βιβλίο του μαθητή (σελίδα 70) «Μελέτη Περιβάλλοντος» Δ' Δημοτικού Ενότητα 3: «Η φύση είναι το σπίτι μας», Κεφάλαιο 5: «Εμείς και το Περιβάλλον σήμερα»

Συζητούμε
Ο πλανήτης μας -υποφέρει-!

Η εικόνα παρουσιάζει μερικά από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Γη μας. Συζητούμε τα παρακάτω θέματα:

- 1) Πώς ρυπαίνεται ο αέρας; Τι προβλήματα δημιουργούνται στους ανθρώπους, στα φυτά και στα ζώα από τον αέρα που δεν είναι καθαρός; Πώς μπορεί αυτός ο αέρας να γίνει πιο καθαρός;
- 2) Τι προβλήματα δημιουργούν στο περιβάλλον τα απορρίμματα, δηλαδή τα σκουπίδια; Πώς μπορούμε να έχουμε λιγότερα απορρίμματα;
- 3) Από τι κινδυνεύουν τα δάση; Τι προβλήματα δημιουργούνται στο περιβάλλον όταν καταστρέφονται τα δάση; Πώς μπορούμε να τα προστατέψουμε;
- 4) Πόσο σημαντικό είναι το νερό για τη ζωή των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών; Πώς μπορούμε να κάνουμε οικονομία στο νερό;
- 5) Γιατί είναι απαραίτητο να έχουμε οι πόλεις κώρους πράσινου; Πώς μπορούν να αποκτήσουν περισσότερο πράσινο;
- 6) Ποια ζώα κινδυνεύουν να εξαφανιστούν; Τι προβλήματα δημιουργούνται όταν εξαφανίζεται ένα είδος ζώου; Μπορούμε να κάνουμε κάτι για να μην εξαφανιστεί;

70

- ♦ Φωτογραφίες του κεφαλαίου από το βιβλίο του δασκάλου (σελίδες 58-59) «Μελέτη Περιβάλλοντος» Δ' Δημοτικού Ενότητα 3: «Η φύση είναι το σπίτι μας», Κεφάλαιο 5: «Εμείς και το Περιβάλλον σήμερα»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Εμείς και το περιβάλλον σήμερα	
(1 διδακτική ώρα)	
Διδακτικοί Στόχοι	Οι Μ: Να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με προβλήματα του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Να διατυπώσουν τις απόψεις τους για τη δημιουργία τους. Να διατυπώσουν προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.
Διαθεματικές Έννοιες	Σύστημα, Αλληλεπίδραση, Μεταβολή
ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ	Ενέργειες του Δ - Δραστηριότητες των Μ
Προτεινόμενες δραστηριότητες	<p>Ο Δ προτείνεται να επανέλθει στο θέμα του κεφαλαίου στις 22 Απριλίου: Παγκόσμια Ημέρα της Γης</p> <p>Προσανατολισμός: Οι μαθητές διαβάζουν και επεξεργάζονται ανάλογα τον προκαταβολικό οργανωτή.</p> <p>1) Το κεφάλαιο είναι εισαγωγικό, μια πρώτη προσέγγιση, μιας σειράς κεφαλαίων με θέμα σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας (Δ.Ε σύστημα).</p> <p>Οι ΜΟ εκφράζουν τις απόψεις τους για ζητήματα/ περιβαλλοντικά προβλήματα που παρουσιάζονται στην εικόνα. Αναφέρουν τις απόψεις τους σχετικά με πιθανά αίτια δημιουργίας του κάθε προβλήματος καθώς και πιθανούς τρόπους αντιμετώπισής τους. Θα ήταν χρήσιμο οι ΜΟ, με την καθοδήγηση του Δ, να αναζητήσουν και να επεξεργαστούν επιπλέον υλικό σχετικά με τα προβλήματα αυτά, για παράδειγμα από το διαδίκτυο, έντυπα περιβαλλοντικών οργανώσεων ή άρθρα από την επικαιρότητα (Δ.Ε. αλληλεπίδραση, μεταβολή).</p> <p>Αν δεν υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφοριακό υλικό, τότε ο Δ μπορεί να παρουσιάσει στοιχεία όπως τα παρακάτω:</p> <p>«Μια οικογένεια που ζει στην Ευρώπη πετά περίπου 2000 κιλά σκουπίδια το χρόνο».</p> <p>«Μόνο το 2.7 % του νερού της γης είναι πόσιμο».</p> <p>«Κάθε τρία χρόνια εξαφανίζεται ένα είδος πουλιού ή θηλαστικού. Πάνω από 1.200 είδη ζώων σήμερα απειλούνται με εξαφάνιση».</p> <p>«Μεγάλες δασικές εκτάσεις γης εξαφανίζονται κάθε χρόνο σε ολόκληρο τον κόσμο».</p>

«Ένα από τα προβλήματα των μεγαλουπόλεων είναι η έλλειψη χώρων πράσινου. Στην Αθήνα αναλογούν 2,5 τ.μ. χώρου πράσινου σε κάθε κάτοικο, στο Λονδίνο 9 τ.μ. και στη Βιέννη 20 τ.μ.»
Ακόμη μπορεί να χρησιμοποιήσει εικόνες, σχετικά βιβλία κ.λπ.